

Dno KAAV: 188/2016

109 § VALTAKUNNALLISTEN ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEIDEN UUDISTAMINEN

Kuntakehityslautakunta § 42

16.3.2016

Kkl § 42/16.3.2016

Ympäristöministeriö on aloittanut valmistelun valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden uudistamiseksi. Uudistettavana on valtioneuvoston 30.11.2000 tekemä ja 13.11.2008 osittain tarkistama päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Tavoitteena on, että valtioneuvosto voisi päättää uudistetuista tavoitteista keväällä 2017.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Niiden tehtävänä on varmistaa valtakunnallisesti merkittävien asioiden huomioon ottaminen alueidenkäytössä ja sen suunnittelussa kaikkialla maassa. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulee ottaa huomioon ja niitä tulee edistää valtion viranomaisten toiminnassa sekä maakuntien suunnittelussa ja muussa alueidenkäytön suunnittelussa.

Ympäristöministeriö on varannut viranomaistahoille ja yleisölle mahdollisuuden esittää uudistamisen lähtökohtia, tavoitteita ja valmistelua koskevia mielipiteitä, jotka tulee toimittaa ympäristöministeriöön 31.3.2016 mennessä. Uudistamisen ja ympäristöselostuksen lähtökohtia, tavoitteita ja valmistelua kuvaava alustava työ- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä ympäristöministeriön kotisivuilla osoitteessa <http://www.ym.fi/vat-uudistus>.

Voimassa olevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia:

1. toimiva aluerakenne
2. eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu
3. kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat
4. toimivat yhteysverkot ja energiahuolto
5. Helsingin seudun erityiskysymykset
6. luonto- ja kulttuuriympäristöinä erityiset aluekokonaisuudet.

Tavoitteet uudistetaan, jotta ne vastaisivat mahdollisimman hyvin alueidenkäytön valtakunnallisiin haasteisiin. Ehdotus valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskevaksi valtioneuvoston päätökseksi valmistellaan maankäyttö- ja rakennuslain toimivuusarvioinnin ja hallitusohjelman linjausten mukaisesti siten, että tavoitteet koskevat nykyistä rajatumminkin keskeisimpiä valtakunnallisia näkökohtia, ja ovat nykyistä täsmällisempiä ja konkreettisempia.

Uudistus tehdään yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa sidosryhmien kanssa. Valmisteluun liittyy ympäristöarviointi sekä ympäristöselostuksen laatimi-

nen. Viranomaistahoilla ja yleisöllä on mahdollisuus esittää mielipiteitä ja näkemyksiä valmistelun eri vaiheissa.

Lisätietoja: Yleiskaavasunnittelija Henna Lindström p. 040 314 3513

Liitteet:

- Kuulutus valmistelun käynnistymisestä 19.2.2016
- Alustava työ- ja arviointisuunnitelma 19.2.2016

Tuusulan kunnan lausunto

Tuusulan kunta näkee valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteet hyvänä ohjenuorana maankäytön suunnitteluun. Tavoitteet konkretisoituvat kunnan yleiskaavoitukseen maakuntakaavan kautta ja edelleen yleiskaavasta asemakaavoihin. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sisältävät kattavasti alueidenkäytön suunnittelussa huomioitavia aihealueita, eikä kunta näe tavoitteissa suurta muutostarvetta. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat vakiinnuttaneet paikkansa alueidenkäytön suunnittelussa.

Tuusulan kunta edellyttää, että lentomelu ja siitä aiheutuvat vaikutukset maankäyttöön huomioidaan ”Helsingin seudun erityiskysymykset” -tavoitekokonaisuudessa. Näkökulmana tulisi olla ennen kaikkea lentoaseman kehittämisen ja vastaavasti ympäröivän maankäytön kehittämisen väliset riskit. ”Toimivat yhteysverkostot ja energiahuolto” -tavoitekokonaisuuden yhdeksi erityistavoitteeksi on kirjattu, että lentoasemien ympäristön maankäytössä tulee huomioida lentomelun aiheuttamat rajoitukset. Toisaalta erityistavoitteen mukaan olemassa olevia lentoasemia kehitettäessä tulee ottaa huomioon asutus ja muut melulle herkäät toiminnot. Liikenne- ja viestintäministeriössä valmisteilla olevan lentoaseman melun hallintaa koskevan valtioneuvoston asetuksen mukaan painotus lentoaseman meluntorjuntatavoitteissa on 1 § mukaan juurikin lentoaseman kehittämismahdollisuuksien turvaamisessa, vaikka kunta näkee yhtä merkittävänä lähiympäristön maankäytön kehittämisen turvaamisen.

Helsingin seudun erityiskysymyksissä velvoitetaan riittävän asuntotuotannon turvaamiseen. Parhaillaan neuvotellaan Helsingin seudun 14 kunnan ja valtion välillä maankäytön-, asumisen- ja liikenteen MAL-sopimusta vuosille 2016 – 2019. Jotta kunnat sitoutuvat riittävään tonttimaan ja asuntotuotannon kaavoittamiseen, tulee valtion omalta osaltaan sitoutua asuntotuotannon kannalta välttämättömien liikennehankkeiden suunnittelun ja toteuttamiseen ja tämän tavoitteen tulisi myös näkyä valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa, mikäli velvoitteita myös asuntotuotannon osalta asetetaan.

Raideliikenteeseen tukeutuva yhdyskuntarakenne nähdään hyvänä yleistavoitteena, mutta tärkeää on eheyttää ja kehittää olevia tieverkkoja ja joukko liikenteen osalta busseihin tukeutuvia keskustoja, kuten Tuusulassa Hyrylää ja Kellokoskea. Seudullista mielenkiintoa kohdistuu Tuusulan Ristikytöön,

joka olisi kytkettävissä raideliikenteeseen, mutta kunta näkee tärkeämpänä kehittää olevia taajamiaan vaikkakin ne Jokelaa lukuun ottamatta tukeutuvat tieverkkoon. Ristikydön perustamiskustannukset ovat korkeat. Raideliikenteeseen liittyen lisäksi tulisi erityistavoitteena olla mainitun lentokenttäradan hyödyntäminen myös lähiliikenteen käyttöön, jotta erityistavoitteen ”Alueidenkäytön suunnittelussa merkittävä rakentaminen tulee sijoittaa joukkoliikenteen, erityisesti raideliikenteen palvelualueelle” mukaisesti radan koko potentiaali saadaan hyödynnettyä.

Ehdotus
kp

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- antaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden uudistamisen alustavasta työ- ja arviointisuunnitelmasta yllä olevan lausunnon.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää

- hyväksyä ja tarkastaa pöytäkirjan välittömästi kokouksessa tämän pykälän osalta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Khall § 109/29.3.2016

Liitteet:

- Kuulutus valmistelun käynnistymisestä 19.2.2016
- Alustava työ- ja arviointisuunnitelma 19.2.2016

Liite nro 109

Ehdotus
Kkj

Kunnanhallitus päättää

- antaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden uudistamisen alustavasta työ- ja arviointisuunnitelmasta seuraavan lausunnon:

Tuusulan kunnan lausunto

Tuusulan kunta näkee valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteet hyvänä ohjenuorana maankäytön suunnitteluun. Tavoitteet konkretisoituvat kunnan yleiskaavoitukseen maakuntakaavan kautta ja edelleen yleiskaavasta asema-kaavoihin. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sisältävät kattavasti alueidenkäytön suunnittelussa huomioitavia aihealueita, eikä kunta näe tavoitteissa suurta muutostarvetta. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat vakiinnuttaneet paikkansa alueidenkäytön suunnittelussa.

Tuusulan kunta edellyttää, että lentomelu ja siitä aiheutuvat vaikutukset maankäyttöön huomioidaan ”Helsingin seudun erityiskysymykset” - tavoitekokonaisuudessa. Näkökulmana tulisi olla ennen kaikkea lentoaseman kehittämisen ja vastaavasti ympäröivän maankäytön kehittämisen väliset ris-tiriidat. ”Toimivat yhteysverkostot ja energiahuolto” -tavoitekokonaisuuden yhdeksi erityistavoitteeksi on kirjattu, että lentoasemien ympäristön maan-käytössä tulee huomioida lentomelun aiheuttamat rajoitukset. Toisaalta eri-tyistavoitteen mukaan olemassa olevia lentoasemia kehitettäessä tulee ottaa huomioon asutus ja muut melulle herkäät toiminnot. Liikenne- ja viestintämi-nisteriössä valmisteilla olevan lentoaseman melun hallintaa koskevan valtio-neuvoston asetuksen mukaan painotus lentoaseman meluntorjuntatavoittees-sa on 1 § mukaan juurikin lentoaseman kehittämismahdollisuuksien turvaa-misessa, vaikka kunta näkee yhtä merkittävänä lähiympäristön maankäytön kehittämisen turvaamisen.

Helsingin seudun erityiskysymyksissä velvoitetaan riittävän asuntotuotannon turvaamiseen. Parhaillaan neuvotellaan Helsingin seudun 14 kunnan ja valti-on välillä maankäytön-, asumisen- ja liikenteen MAL-sopimusta vuosille 2016–2019. Jotta kunnat sitoutuvat riittävään tonttimaan ja asuntotuotannon kaavoittamiseen, tulee valtion omalta osaltaan sitoutua asuntotuotannon kan-nalta välttämättömien liikennehankkeiden suunnittelun ja toteuttamiseen ja tämän tavoitteen tulisi myös näkyä valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoit-teissa, mikäli velvoitteita myös asuntotuotannon osalta asetetaan.

Raideliikenteeseen tukeutuva yhdyskuntarakenne nähdään hyvänä yleista-voitteena, mutta tärkeää on eheyttää ja kehittää olevia tieverkkoon ja joukko-liikenteen osalta busseihin tukeutuvia keskustoja, kuten Tuusulassa Hyrylää ja Kellokoskea. Seudullista mielenkiintoa kohdistuu Tuusulan Ristikytöön, joka olisi kytkettävissä raideliikenteeseen, mutta kunta näkee tärkeämpänä kehittää olevia taajamiaan vaikkakin ne Jokelaa lukuun ottamatta tukeutuvat tieverkkoon. Ristikydön perustamiskustannukset kokonaisuudessaan ovat korkeat. Raideliikenteeseen liittyen lisäksi tulisi erityistavoitteena olla maini-tun lentokenttäradan hyödyntäminen myös lähiliikenteen käyttöön, jotta eri-tyistavoitteen ”Alueidenkäytön suunnittelussa merkittävä rakentaminen tulee sijoittaa joukkoliikenteen, erityisesti raideliikenteen palvelualueelle” mukai-sesti radan koko potentiaali saadaan hyödynnettyä.

— tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittö-mästi kokouksessa.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

ote
ympäristöministeriö

Otteen tarkastetusta pöytäkirjasta oikeaksi todistaa

Tuusulassa 30.3.2016

pöytäkirjanpitäjä

Tuula Hyttinen